Metode

Ukom

Metode

Publisert 9. september 2022

ISBN 978-82-8465-025-8

Undersøkelsen baserer seg på kvantitative og kvalitative data. Vi tok utgangspunkt i en bekymringsmelding fra en mor og samtaler vi har hatt med henne. For å belyse tema har vi innhentet data fra flere kilder.

I januar 2021 gjennomførte Ukom en kartlegging ved de regionale helseforetakene, samt åtte utvalgte sykehus. De regionale helseforetakene ble bedt om å sende statistikk for årene 2017-2019 knyttet til:

- omfang av antall "ikke møtt" i spesialisthelsetjenesten
- tall på polikliniske konsultasjoner
- rutiner for inndriving av pasientbetaling
- hvorvidt foretakene vurderer pasientene i forhold til mulighet for fritak for pasientbetaling, jf. forskrift om betaling frå pasientar for poliklinisk helsehjelp i spesialisthelsetenesta

Videre ble de utvalgte sykehusene bedt om opplysninger knyttet til rutiner for inndriving av pasientbetaling, og om rutiner for vurdering av mulighet for fritak for pasientbetaling. Vi har ikke innhentet statistikk over omfanget av "ikke møtt"- gebyret etter 2019, da ordningen med "ikke møtt"- gebyr ble helt, eller delvis opphevet under koronapandemien.

Vi gjennomførte en spørreundersøkelse i januar 2022. Vi bad om e-postadresser til en merkantil og en behandler ved samtlige politiklinikker for psykisk helsevern og endokrinologi (diabetes) i Norge.
13 spørsmål ble sendt til 194 respondenter. Gjennomføringsprosenten var på 59 prosent. Spørreundersøkelsesverktøyet Questback ble brukt og undersøkelsen var anonym. Spørsmålene var knyttet til respondentens kjennskap til interne retningslinjer for utsendelse av "ikke møtt"-gebyr, identifisering av pasienters betalingsutfordringer samt egne vurderinger knyttet til å sende /ikke sende "ikke møtt"-gebyr.

I februar 2022 gjennomførte vi fire fokusgruppeintervju. Vi intervjuet 18 ansatte ved ulike poliklinikker for psykisk helsevern og endokrinologi (diabetes) ved to ulike sykehus i to ulike helseregioner. Både behandlere og merkantilt ansatte deltok i intervjuene, og både ansatte med og uten lederansvar var representert. Samtidig deltok helseforetakenes brukerrepresentant og kvalitetsrådgivere.

Vi har også hentet tallgrunnlag fra Statistisk Sentralbyrå (SSB). Forskningsartikler, fagrapporter og avisartikler som kan belyse tema er benyttet, både som et bakteppe og inn i vurderingen av de enkelte funnene.

Vi har snakket med

- Brukerorganisasjoner
  - Landsforeningen for etterlatte etter selvmord (LEVE)
  - Mental Helse
  - Landsforeningen for pårørende innen psykisk helse
  - Rådet for psykisk helse
- Felles enhet for sivil rettspleie/Namsfogden i Oslo, Asker og Bærum
- Sykehusinnkjøp HF
- Representanter for Helse Nord RHF, Helse Midt RHF, Helse Vest RHF og Helse Sør-Øst RHF
- Fag og yrkesorganisasjoner
  - Den Norske legeforening/Allmennlegeforeningen
  - Norsk psykologforeningen
  - Norsk sykepleierforbund
- Forbrukerrådet
- Representanter fra akademia ved professor emeritus i helsepsykologi (Universitet i Oslo) Arne Holte og forsker ved OsloMet, Christian Poppe
- Ukoms refleksjonspanel

Statens undersøkelseskommisjon
for helse-og omsorgstjenesten

Postboks 225 Skøyen
0213 Oslo
E-post: post@ukom.no
Org nr: 921018924